

travnikov, regulacij rek itd. Strogo je bičal način, kako se trati denar iz zaklada za povzdigo živinoreje, kako krči vlada od leta do leta svoje prispevke za povzdigo gospodarstva v deželi in nadomestuje te odpadke prispevke z denarjem iz zaklada za povzdigo živinoreje. Nadalje se opozarja vlada, da skrbi za to, da se bo lažje naše sadje izvažalo, zlasti da se dajo največje ugodnosti na železnicah in se znižajo tarife. Pojedelsko ministrstvo je pozival gospod poslanec, da podpira strojne zadruge, da si kmetje pomagajo stroji pri pomanjkanju delavnih moči. Posebno pa je pozval učno ministrstvo, da vendar predloži zakon glede preosnove ljudskega šolstva na deželi in zlasti zakon glede nadaljevalnega kmetijskega pouka na ljudskih šolah. Nadalje je omenil še mnogo perečih gospodarskih vprašanj v svojem volilnem okraju in posebno bičal finančne organe, ki po nepotrebnem pritiskajo na kmečko ljudstvo pri odmerjenju osebno-dohodninskega davka. Koncem svojih izvajanj je stavil že omenjene predloge, da se melioracijski zaklad zviša, da se stavi za poškodbe v vinogradih 3 milijone kron v proračun in da predloži vlada zakon glede kmetijskega pouka na ljudskih šolah.

Poslanec **Brenčič** je kot poročevalec v vinorejskem odseku državnega zbora priporočal naslednji predlog, ki je bil tudi sprejet: „Vlada se poziva z ozirom na zadnja slaba leta v vinogradih in letošnjo pozebo, katera je napravila velikansko škodo, da prisilne izterjatve zaostalih brezobrestnih posojil v uvaževanja vrednih slučajih spregleda in glede tega zakaže c. kr. davčnim oblastim primerno postopanje.“

Ker gospod poslanec **Brenčič** kot vinorejec gotovo najbolje pozna težave in neprilike vinorejcev in se je za vinorejce tudi z vso vnemo zavzel ter pojasnil vsled slabih letin zelo otežkočene gospodarske razmere vinogradnikov, je pričakovati tudi dobrega uspeha. Vinorejci pa so g. **Brenčiču** tudi lahko hvaležni za njegov trud.

Poslanec **Pišek** je stavil nujni predlog za po toči poškodovano občino v konjiškem okraju.

Politični ogled.

— **Cesar** je pred kratkim obiskal dunajskega umetnika slikarja viteza Blasa, pri katerem si je ogledal od prestolonaslednika naročeno sliko za spomin na evharistični shod na Dunaju. Slika predstavlja prizor, ko se evharistični obhod premika skozi grajska vrata na Trg junakov. Cesar je pohvalil umetnika, na kar se je med pozdravljanjem občinstva, ki se je med tem časom zbralo na ulici, zopet odpeljal v svoj grad Senbrun.

— **Volitve v Trstu.** Pri ožjih volitvah, katere so se vršile v četrtek, dne 12. t. m., je zmagal v okoliškem okraju Slovenec dr. Just Pertot proti socialnemu demokratu. V 1. in 6. okraju v mestu so zmagali socialni demokrati s 5 kandidati. V 3. in 4. okraju, kjer so bili v ožji volitvi Italijani in Slovenci, so s pomočjo socialnih demokratov zmagali Italijani. V petek, dne 13. t. m., je volil III. mestni razred. Zmagali so v večini okrajev Italijani, le v enem pridejo socialni demokrati z njimi v ožjo volitev. Slovenski glasovi so se v tem razredu zelo pomnožili. — Včeraj je volil II. mestni razred. Slovenci so se zopet močno postavili. Pridno se tudi pripravljajo za volitve v okolici, ki bodo letos posebno hude, ker grede proti Slovincem Italijani, Nemci in socialni demokrati.

— **Napredek Čehov na Dunaju.** Listi poročajo, da je na nadaljevalnih dunajskih šolah za krojače 2283 čeških in 927 nemških učencev, za čevljarje 1131 čeških in 927 nemških, za mizarje 1312 čeških in 1129 nemških učencev. Na nekaterih šolah je že več kot 1/2 Čehov. L. 1883 je bilo v takomenovanih pripravljanih šolah samo 3358, l. 1910 pa že 7549 čeških učencev. Moč Slovanov raste povsod!

— **Nemški avstrijski katoliški shod** se bo vršil letos v sredini meseca avgusta v Lincu na Gornjem Avstrijskem. Od vseh strani se poroča o velikem številu udeležencev, ki se že priglašajo. V Lincu posluje poseben odbor, ki vodi vse predpriprave za shod. Zborovanja se bodo vršila v 4 velikih dvoranah.

— **Deželnozbornske volitve na Moravskem.** Ožje volitve za splošno skupino so se vršile v nedeljo, dne 15. t. m. Proti katoliški češki stranki, ki je bila s svojimi kandidati skoro v vseh okrajih pri ožji volitvi udeležena, so se združili vsi njeni nasprotniki: liberalci, Nemci, socialni demokrati in agrarci. Kljub temu pa je katoliška stranka zmagala zopet z dvema kandidatom, tako, da ima sedaj že samo iz splošne skupine 5 poslancev. Nemški krščanski socialci, ki dozdaj niso imeli nobenega poslanca, so zmagali v okraju Iglava. V skupini kmečkih občin se bo vršil hud volilni boj med katoliško stranko in liberalnimi agrarci.

— **Ogrski državni zbor.** V seji dne 12. t. m. se je ministrski predsednik Tisa predstavil zbornici s svojim ministrstvom. Opozicija se seje ni udeležila. Grof Tisa je podal izjavo, da hoče biti „pravichen“. Glede Hrvatov je izjavil, da hoče vlada upoštevati na Hrvaškem ustavne razmere in braniti Hrvaški njene pravice. Hrvatje imajo pač slabo zaupanje na Madžarske in je posebno o Tisi znano, da je strupen sovražnik Hrvatov in Slovanov na Ogrskem. — Dne 13. t. m. je bil za predsednika državnega zbora izvoljen bivši podpredsednik Beáthy. Opozicija se zadnjih sej ni udeležila. Voditelji manjšinskih strank, n. pr. Just,

Košut i. dr. se trudijo, da bi se vse stranke državnega zbora, ki so proti sedanji vladajoči stranki, strnile v močno skupno stranko. Vrše se tozadevna posvetovanja in se je večina strankinih voditeljev že izrazila za združitev. Če se osnuje enotna opozicija, ki šteje v državnem zboru skoro že toliko poslancev kot večina, bo Tisi kljub njegovemu nasilnemu postopanju še slaba predla.

— **Redlovo vohunstvo** se vedno razburja avstrijsko javnost. Preiskava je dognala, da je Redl baje res izdal mnogo važnih vojaških načrtov in spisov Rusiji. Avstrija ima ogromno škodo, ker mora sedaj generalni štab vse načrte, tičeče se mobilizacije in vojaških posadk ob meji, izpremeniti. To delo pa stane več milijonov in potrebuje več let, predno se dobro izpelje. Rusija ima baje v rokah tudi natančne načrte o najvažnejših trdnjavah ob avstrijsko-ruski meji. — Redl je naznanjal Rusiji tudi vohune, ki so v Rusiji vohunili na korist Avstrije. Nekega barona Ungern-Sternberga, katerega je zatožil Redl pri ruski vladi, je ta poslala v prognanstvo v daljno Sibirijo. Kakor povzamemo iz poročil listov, je imel Redl v naši armadi več tovarišev. Neko poročilo iz Pulja trdi, da je v ondotni mornariški bolnišnici podčastnik Avgust Birghoffer pod strogim nadzorstvom, ker je obdolžen, da je sokrivec polkovnika Redla. Redl je bil judovskega pokoljenja. Njegov ded se je dal krstiti. Nesramno je pa zavijanje „Marburgerce“ in „Slovenskega Naroda“, da bi bil Redl „klerikalen“. Mož je živel zelo razuzdano, nečedno življenje. Praški listi, ki so poučeni natančno o načinu Redlova življenja, poročajo, da se je Redl mnogokrat zelo zaničljivo izražal o možeh, ki kaj držijo na katoliško vero. V cerkev ni zahajal nikdar. Človek, ki nima verskega prepričanja, je le redkokdaj pošten.

— **25letnica nemškega cesarja Viljema II.** Te dni je praznoval nemški cesar Viljem II. 25letnico svojega vladanja. Viljem II. se je rodil dne 27. januarja 1859. v Berlinu ter je po smrti svojega očeta, cesarja Friderika, prevzel cesarsko žezlo (15. junija 1888). 27. februarja 1881 se je poročil s princezino Avgusto Viktorijo, najstarejšo hčerjo Friderika, vojvode šlesvig-holštajnskega. Otrok ima 7: 6 sinov in 1 hčer, ki se je pred kratkim poročila z Ernestom Avgustom, nadvojvodo kumberlandskim. Viljem je moč Nemčije na zunaj in znotraj zelo utrdil. Našim slovenskim bratom, ki žive v Nemčiji, pa se pod Viljevovo vlado ne godi posebno dobro. Za zatiranje Poljakov žrtvuje Nemčija vsako leto mnogo milijonov, druge Slovence, ki so životali v Nemčiji, pa je nemška nestrpnost že itak skoro do cela ugonobila.

— **Nemci in Rusi.** L. 1900 je bilo 56,367.000 Nemcev in 103,281.000 Rusov. Torej na 100 Nemcev je prišlo 183 Rusov. L. 1912 je bilo 65,783.000 Nemcev in 139,581.000 Rusov. Na 100 Nemcev pride že 212 Rusov. Če bo šlo to razmerje tako naprej, bo l. 1924. 76,769.000 Nemcev in 188,640.000 Rusov. Na 100 Nemcev torej 264 Rusov. Leta 1948 pa bo 104,550.000 Nemcev, a Rusov 344,568.000. to je na 100 Nemcev bo prišlo 330 Rusov. Slovanska moč raste.

— **Sviciarski katoličani** imajo od 2. do 5. avgusta t. l. svoj katoliški shod, in sicer v Št. Galnu. Voditelji katoliškega gibanja v Švici pridno agitirajo za veliko udeležbo na shodu, katerega se bo udeležilo tudi veliko število laških in francoskih katoličanov.

— **Belgija se oborožuje.** V belgijskem državnem zboru je izjavil ministrski predsednik Brokveville, da potrebuje vlada za preosnovo in ojačenje armade 284 milijonov. To svoto bo vzela vlada na posojilo, katero se bo vrnilo potem v 25. letih. Belgijski državniški se bojijo, da bi v slučaju izbruha vojske med Francozi in Nemci ali Nemci in Angleži, bila Belgija vojno pozorišče. Radi tega se mora država dobro oborožiti. Belgija namreč leži med Nemčijo, Francosko in Angleško.

— **Samostojnost Irske.** Mali irski narod se že več stoletij bori za svojo samostojnost. Angleška drž. zbornica je sprejela lansko leto postavno predlogo, po kateri bi dobili Irce svojo lastno državno upravo in bi se ločili od Anglije tako, kakor je n. pr. ločena Ogrska od Avstrije. Angleži so namreč sami spoznali, da se godi Ircom velika krivica, ko se jim odtegujejo pravice, katerih so že drugi narodi deležni. Angleški državni zbor je dosedaj že dvakrat sklenil, da se loči Irska od Angleške, a gosposka zbornica, kjer sedijo sami velikaši in bogataši, je to postavo vsakokrat zavrgla. Ker pa državni zbor vstraja pri svojem sklepu in je irsko postavo dne 10. t. m. zopet sprejel, bo morala tudi gosposka zbornica svoje mnenje izpremeniti. Irski narod je pod angleško nadvlado mnogo pretrpel, a vera v Boga in ljubezen do rodne zemlje ga je ohranila. Irska ljubezen do domovine je tako velika, da se je angleška nestrpnost razbila ob njej. Mnogo Ircev se je že radi preganjanja izselilo v Ameriko, da se umaknejo angleški sili. A izseljenci imajo to lepo navado, da v potno culico, v kateri imajo svoje reči, denejo tudi par kilogramov irske prsti. Ko si ustanovijo v Ameriki svoj lastni dom, denejo irsko prst v posebno posodice in v te vsadijo cvetlice. Irski narod je po ogromni večini katoliške vere. Liberalci in protestanti so na Irskem redka prikazen, a še ti se branijo irske samostojnosti, ker bodo v irskem državnem zboru imeli katoličani večino. Liberalci iz sovraštva do katoličanov proklinja svojo domovino!

— **Nemri v Mehiki.** Vstaši so pod poveljstvom generala Madeiro napadli dne 13. junija mesto Zabatecas. Prišlo je do krvavih bojov. Čez 1000 mestnih prebivalcev padlo je v brambi za mesto. Vladne čete hitijo mestu na pomoč. V vasi Wixito so vstaši napad-

li cerkev med službo božjo, ustrelili duhovnika in poklali več sto vernikov.

— **Spanci v Maroku.** V pokrajinah Rif, Tetnan, Garb in Mont-Negron v Afriki je prišlo zadnje dni prejšnjega tedna do hudih bojov med španskim vojaštvom in ustaši. Ustaši so španske vojaške čete 11., 12. in 13. junija pri večih bojih premagali. Španska vojna iadja „Estremadura“ je obstreljevala mestece Mont-Negron ob morju, kjer je bil glavni stan ustašev. Na obeh straneh je bilo mnogo mrtvih in ranjenih. Ker dosedanje španske čete v Maroku niso kos ustašem, bo poslala španska vlada nove čete v Maroko.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

22. nedelja: 6 po Binkoštih. Ahacij, m.
23. ponedeljek: Eberhard, škof; Cenon, sp.
24. torek: Janez Krstnik. Kres.
25. sredo: Viljem, opat; Prosper, škof.
26. četrtek: Janez in Pavel, mučenca.
27. petek: Hema, vdova; Vigili, škof.
28. sobota: Leon, papež; Irenej, spozn.

* **Iz sodnijske službe.** Za sodnika v Brežicah je imenovan avskultant dr. Ernst Rošker; avskultanta dr. Adolf Lenart in dr. Alfred Mildner sta imenovana za sodnika v področju graške večje deželne sodnije. Avskultant dr. Franc Kirchengast pa je imenovan za sodnika v Radgoni. Dr. Friderik Bračič je imenovan za državnega pravdnika v Celju. Dr. Karol Weingerl pa za namestnika državnega pravdnika v Celju.

* **Slovenska županstva, odgovorite nemškemu Sulferaju!** Vsa nemška županstva, da, celo slovenska, prositi te dni nemški Sulferaj za podporo. Slovenska županstva naj odgovore na to nemško predrznost s tem, da vsaka slovenska občina določi stalni letni prispevek Slovenski Straži. V vsakem občinskem odboru naj se dobi kdo, ki ta predlog sproži. Ne spimo, ko naskakuje narodni sovražnik na vseh koncih in krajih — branimo slovensko mejo!

* **Zupnijski uradi.** Odlok celjskega okrožnega sodišča na župnije se ne sme tolmačiti tako, kakor da bi župnijski uradi s sodnijami ne smeli občevati slovenski. Pravosodna uprava priznava pravico, da se sme v obeh deželnih jezikih občevati s sodnijami, kar je po našem mnenju itak samoumevno.

* **Kako častijo soc. demokrate grob svojega rajnega tovariša.** V nedeljo, dne 8. t. m., so priredili dunajski socialni demokrati na grobu pred enim letom umrlega poslanca Silbererja „spominsko slavnost“. Kako se je vršila ta „spominska slavnost“, pripoveduje neki udeleženec tako-le: Silbererjev grob se nahaja v 79. vrsti čisto ob zidu. Stal sem med „slavnostjo“ blizu pokojnikov sorodnikov. Kako sem se začudil, ko sem naenkrat opazil divji prepri! Množica je vpila nad neko žensko: „Kaj hočete tu? Grob je naš! Vi nimate pravice tukaj stati! Tukaj nimate ničesar iskati!“ Ženska se je jokala. Bila je vdova po pokojnem Silbererju. Dopoldne je namreč ponesla na grob pokojnega moža venec, da s tem počasti njegov spomin, dasiravno jo je on zapustil. Ko je popoldne prišla zopet na grob, je našla venec popolnoma pohojen. Vdova je morala že veliko pretrpeti od socialnih demokratov, ki so jo sramotili po svojih listih na vse mogoče načine. Ko se je uboga vdova zavzela za svoj venec, je to socialne demokrate tako vjuzilo, da so začeli vpiti nad njo in na ta način proslavljali spomin svojega pokojnega tovariša.

* **Nov spominski križec.** Cesar je ustanovil z odlokom dne 9. junija t. l. nov spominski križec, ki se bo podeljeval ob priliki posebnih vojaških naredb. Ta spominski znak je osmerooogliati križec iz tombaka ter je podoben vojaškemu zaslužnemu križcu. Novi križec je na obeh straneh popolnoma gladek. Nosil se bo na levi prsni strani na 40 mm širokem rumenem traku s črnimi dvojnatimi progami, in sicer za bosansko-hercegovinsko spominsko kolajno. Po smrti imejitelja pripade križec nasledniku. Ta križec bodo dobili vsi tisti, ki so bili v času zadnje mobilizacije 1912-13 vsaj 4 tedne v aktivni službi in v uporabi, in sicer v področju 1., 4., 7., 10., 11., 13., 15. in 16. armadnega zbora, pri armadnem nadzorstvu v Sarajevu, pri višjih trdnjaviških poveljstvih, pri obmejnih lovskih četah, pri pionirjih, saperjih in voznih četah, pri mestnih poveljstvih kot postajni častniki, pri dopolnilnih okr. poveljstvih kot vojaški evidenčni uradniki, pri stavbeno-trdnjaviškem ravnateljstvu itd. Nadalje vsi, ki so bili v službi pri železniškem, brzojavnem in zrakovnem polku. Vsi pomorščaki c. in kr. vojne mornarice, ki so bili ob tem času v aktivni službi. Za spominski križec se je treba oglasiti pri dotičnem poveljstvu, oziroma oblasti, pri kateri je kdo služil.

* **Tržno poročilo.** Vsled izredno visokih cen železa se je v mesecu aprilu prodalo za 25% manj železnih izdelkov kot pa meseca marca. Izkaz za mesec maj bo pa pokazal nazadovanje za kakih 30-35%. — Češka živnostenska banka je kupila neko tovarno usnjo, ki je izven kartela. Vsled tega se bodo cene usnje nekoliko znižale. — Vsled povišanja cen petroleju ima židovska petrolejska družba v Galiciji izredno veliko čistega dobička. V zadnjem poslovnem letu je dobila gališka karpatska petrolejska akcijska družba 19 milijona K čistega dobička. — Iz Dunaja poročajo, da se je cena pšenici pri 100 kg za 5 vin. in rži za 10 vin. znižala. Cena koruzi pa je poskočila za 5 vin. — Ogrski židje so pritirali cene žitu in moki tako visoko, da so začeli češki mlinarji pošiljati moko na Ogrsko. — Kljub temu, da se je cena živini znižala, še